

Harambee nieuws

jaargang 5, nummer 10, juni 2008

STICHTING

HARAMBEE

In deze uitgave | 2 Politieke ontwikkelingen in Kenia en de projecten | 3 Onderzoek Sara Filius | 4 Nieuwe projecten in 2008 | 5 Bijzondere Jubilea • Afscheid Wim Hillenaar | 6 • Scholencompetitie | 7 • Kili4kids

Nieuwe huisstijl

Voor u ligt de tiende nieuwsbrief die Stichting Harambee uitbrengt. Een feestelijke nieuwsbrief in een volledig nieuw jasje gestoken! We zijn erg blij en trots op deze prachtige nieuwe uitgave! Hoe is dit tot stand gekomen?

Over het Logo

Na overleg met Ron Schouwenaar hebben we ook besloten het logo te vernieuwen, waarover een kleine toelichting.

In het logo willen we duidelijk de onderwijsactiviteiten van onze stichting weergeven met de Keniaanse vlag als achtergrond. De gestreepte kleuren van de vlag staan aan weerszijden van het klaslokaaltje met als dak een opengeslagen boek. De speren in de Keniaanse vlag zijn vervangen door pen en penseel. Ook in het oude logo kwamen deze elementen al voor, maar ze zijn in het nieuwe logo veel prominenter aanwezig en daarmee is de doelstelling van de stichting duidelijker herkenbaar.

Het begon met Salsedo, de drukkerij die ons al enige tijd belangeloos helpt met ons drukwerk. Emile Rouws en Marcel Rensen stelden ons voor aan het ontwerp bureau Smidswater te Breda, dat met plezier onze huisstijl onder de loop wilde nemen. Zij wilden het logo, foldermateriaal, briefpapier etc. opnieuw voor ons vormgeven. Het resultaat daarvan ligt nu voor u.

Vooraf Ron Schouwenaar heeft in zijn vrije uurtjes hier heel wat tijd aan besteed. Wij willen hem dan ook heel hartelijk bedanken voor zijn inspanningen voor onze Stichting Harambee. Natuurlijk ook Geert de Jong van harte bedankt. Ook in de toekomst zijn zij bereid om onze nieuwsbrief zo mooi te verzorgen.

Politieke ontwikkelingen in Kenia en de projecten

In januari en februari van dit jaar hebben wij u via een tweetal brieven geïnformeerd over de actuele politieke situatie in Kenia n.a.v. alle geweld en problemen waar het land plotseling mee te maken kreeg. We zijn erg blij dat geen enkele schade is aangericht aan de projecten die tot op heden zijn gerealiseerd. Sterker nog, de 7 nieuwe projecten die wij in november zijn begonnen, zijn nagenoeg allemaal afgerond.

De onlusten na de verkiezingen in december 2007 hebben geleid tot veel vluchtelingen naar het gebied rond Kimilili omdat het daar zo rustig was gebleven. Veel weeskinderen maken daar deel vanuit, kinderen die vaak zeer getraumatiseerd zijn door de gebeurtenissen. In overleg met ICFEM is een opbouwproject vorm gegeven om de weeskinderen te helpen hun leven weer op te pakken en naar school te gaan. Het project bestaat uit schooluniformen en schoolbanken, evenals een trauma verwerkingsprogramma. Het is de eerste keer dat een dergelijk programma is opgezet. Wij kregen een verslag hiervan toegestuurd dat U in verkorte vorm in deze nieuwsbrief aantreft. Het totaal van dit project bedraagt € 17.200. Uit onze eigen middelen hebben we de helft kunnen betalen, IMPULSIS heeft dit bedrag verdubbeld. Ook hiervoor heel hartelijk dank aan alle donoren die dit noodzakelijke project mogelijk hebben gemaakt!

De onlusten hebben hele gezinnen uiteengerukt, ouders zijn vermoord en huizen afgebrand. Het leidde ook tot het uiteenvallen van huwelijken omdat de echtgenoten van een verschillende stam waren. Kinderen raakten gewond of zagen hun ouders en familieleden gedood worden. Ook leerkrachten waren slachtoffer van verkrachting, moord en etnisch geweld. Het opgelopen trauma vernietigde je veilige wereld en gaf het gevoel van "hoe kom ik hier ooit overheen?". Veel Keniaanse kinderen hadden moeite hun leven weer op te pakken

John Were in gesprek met de bouwers in Ugolwe

Het EARC voor gehandicapte leerlingen in Mumias is bijna klaar

vanwege deze ontredde en het gevoel "gebeurt dit werkelijk met mij?" en "ik weet niet meer hoe ik in het leven moet staan". Ze waren hun familiebanden kwijt en waren opvliedend, agressief, boos en apathisch.

Het traumaprogramma probeert te helpen door hun waarden en normen te veranderen, weer meer waardering voor het leven te geven, spiritualiteit mee te geven, hen weer kracht te geven en weer te leren relaties aan te gaan. Twaalf mensen zijn speciaal opgeleid om dit trauma verwerkingsprogramma te geven aan kinderen. Na de intake om de problemen in kaart te brengen, kregen ze een training van 4 dagen in het ziekenhuis van ICFEM. Inmiddels blijkt dat veel kinderen baat hebben gehad bij deze hulp.

Een voorbeeld is Jane, een leerlinge uit de 6e klas. Twaalf van haar familieleden zijn vermoord; zij zou de dertiende zijn. Voordat zij aan de beurt was, vertelde ze, kreeg de dader

een telefoontje op zijn mobiel met de vraag: "hoeveel heb je er vermoord"? Hij antwoordde: "slechts 12". De beller beval ermee te stoppen. Zo overleefde Jane. De twaalfde was haar eigen moeder en ze zag hoe de moordenaars hun wapen in haar buik staken.

Ze was depressief, had angsten, nare dromen en hallucinaties. Ze had een diepe wens tot wraak. Zij werd individueel geholpen. Na de hulp waardeerde ze het leven meer en was ze dankbaar dat ze het had overleefd. Ze woont nu bij haar stiefmoeder en ICFEM blijft contact met haar houden.

Ann Lipson | deputy director ICFEM

Traumaprogramma in Kimilili

Onderzoek Sara Filius

Sara Filius studeert "International Development" aan de Universiteit van Nijmegen. Voor haar studie is zij in december vorig jaar naar Maralal, midden in Kenia, gereisd om 3 maanden een onderzoek te doen naar microkredieten in het kader van haar afstuderen.

Daarnaast bood zij aan om ook voor ons een onderzoek te doen in haar vakantieperiode met als doel informatie te krijgen over het effect van de onderwijsprojecten die Stichting Harambee doet op scholen. Het gaat daarbij om de impact van een project op de school, op leerlingen, leerkrachten en de gemeenschap. Ook is het voor ons goed om te weten wat wij eventueel kunnen verbeteren in onze werkwijze of benadering. Wij hebben hiervoor Ebugole Primary School uitgekozen, waar wij de afgelopen jaren al enkele projecten hebben gedaan. Sara heeft een paar dagen in zowel Kimilili als Mumias doorgebracht en in Mumias gedurende 3 dagen interviews gedaan op school. De resultaten van het onderzoek worden momenteel verwerkt in een rapport. Daarover berichten wij graag in de volgende nieuwsbrief.

Graag willen wij Sara van harte bedanken voor haar werk. Geweldig dat zij dit in haar vrije tijd voor ons heeft willen doen! Uit de verhalen die wij van haar na afloop te horen kregen, begrepen we dat ze een erg leuke tijd heeft gehad in Kimilili en Mumias!

Extern onderzoek
ter plaatse door Sara Filius

Sara in gesprek met de ouders

Leerlingen aan het werk met de opdracht

Nieuwe projecten in 2008

Ten oosten van Kimilili ligt op een half uurtje rijden een aantal lagere scholen in het Tongareni gebied. De scholen liggen verspreid maar toch dicht bijeen in een typisch West-Keniaans landschap: licht heuvelig, groen, veel bomen en mooie uitzichten. Er zijn geen asfaltwegen en de mensen zijn er erg arm, leven in hutjes op kleine stukjes land waar ze veelal maïs verbouwen. Waterleiding en elektriciteit zijn niet aanwezig.

Stormschade bij Luunyu PS

De vergadering in Mukuyuni

In de klas van Makunga PS

Onze partner IcfEM kwam met het verzoek hier scholen te helpen omdat ze erg weinig faciliteiten hebben en overbevolkt zijn: de scholen hebben allen tussen de 1200 en 1500 leerlingen. 100 kinderen in een lemen klaslokaal zonder boeken of schoolbanken is geen uitzondering maar regel. In maart 2007 hebben wij alle scholen een kort bezoek gebracht, samen met IcfEM. Wij waren erg onder de indruk van wat we tegenkwamen. Na afloop van de bezoeken hebben we besloten te helpen. Aan de scholen hebben we gevraagd een meerjarenplan te maken en aan te geven wat de hoogste prioriteit is om te verbeteren. Voor een beperkt bedrag kan op elke school een project gerealiseerd worden. We zien dit als een eerste project ter aanmoediging om in het kader van "community development" de kwaliteit van deze scholen en het onderwijs in deze regio stapsgewijze te verbeteren.

Na ons vertrek in maart 2007 heeft IcfEM een vergadering met de schoolhoofden belegd om dat meerjarenplan voor elke school te schrijven. Tijdens ons bezoek in oktober 2007 hebben Roel en Marianne een vergadering bijgewoond met de schoolhoofden, de oudercomités, IcfEM en de hoogste vertegenwoordiger van de overheid in het district, de District Commissioner genaamd (DC). Wij vonden het een erg goede en nuttige vergadering waarin we gesproken hebben over onze werkwijze, de betrokkenheid van de ouders, de aanpak van projecten etc. Daarop heeft elke school een projectvoorstel ingediend.

Ook op andere scholen hebben we gesproken over nieuwe projecten en tijdens het bezoek van Karel Roos van IMPULSIS in oktober 2007 is afgesproken verbetering van het onderwijs vorm te geven door training en begeleiding aan leerkrachten en schoolhoofden van de "Harambee-scholen". Een concreet programma wordt daartoe door een werkgroep voorbereid.

Al met al hebben we 7 projecten gepland:

- **Luuya DEB Primary School**
1468 leerlingen, bouw van 4 klaslokalen

- **Makunga SA Primary School**
1370 leerlingen, renovatie 6 klaslokalen
- **Lunyu DEB Primary School**
1176 leerlingen, afbouw van 6 klaslokalen
- **Mukuyuni Primary School**
1515 leerlingen, afbouw van 6 klaslokalen
- **Mukuyuni Secondary School**
169 leerlingen, afbouw en inrichting van 2 lokalen voor schei- en natuurkunde
- **St. Theresa's Girls Sec. School**
230 leerlingen, bouw van 2 klaslokalen
- **Programma voor kwaliteitsverbetering**

In totaal is voor deze projecten € 103.440 nodig. Het geld hiervoor hebben we bijeen; aan IMPULSIS is gevraagd dit te verdubbelen. Onze aanvraag is inmiddels gehonoreerd.

Het is geweldig dat zo velen ons financieel steunen waardoor we deze 7 projecten dit jaar kunnen beginnen. Hartelijk dank voor alle bijdragen!

Een van de vele klassen van Luuya PS

Bijzondere jubilea

In de afgelopen maanden is Stichting Harambee zeer verrast door een aantal giften van diverse mensen die een 25-jarig dienstjubileum vierden. In plaats van een cadeau hadden zij besloten om een bijdrage voor de Stichting Harambee te vragen. Een fantastisch gebaar!

Wim en Veronique Gijsen, de directie van ArcelorMittal en Ewoud en Christine Modderman heel hartelijk bedankt voor jullie fantastische gift!

Afscheid van Wim Hillenaar

Sinds enige tijd hielp Wim Hillenaar Marianne mee met administratieve ondersteuning. Helaas moet Wim echter vanwege gezondheidsredenen stoppen met het werk. Wim heeft in de afgelopen maanden een goede ondersteuning kunnen geven bij diverse werkzaam-

heden en vindt het zelf ook jammer dat hij zijn werk moet beëindigen. Wim, heel hartelijk dank voor je inspanningen, het was prettig werken samen. Het was kort maar krachtig en het ga je goed. We weten dat je betrokken blijft.

Scholencompetitie

Op 22 april jl. werd door het COS West-Midden Brabant een scholencompetitie georganiseerd. In Tilburg en Eindhoven gebeurde dit al, nu heeft Breda zich hierbij aangesloten. De doelstelling was om middelbare scholieren bewust te maken van de Derde Wereld problematiek en ontwikkelingssamenwerking.

Het COS heeft hiervoor een speciaal lesprogramma geschreven. Eén van de onderwerpen daarbij was het particulier initiatief. Drie van deze initiatieven werden gekoppeld aan 3 middelbare scholen in Breda. Stichting Harambee werd gekoppeld aan het OLV te Breda. Marianne heeft aan 4 VWO klassen gastlessen gegeven over het werk van de stichting in relatie tot ontwikkelingssamenwerking.

Daarna volgde op 22 april een quiz tussen de verschillende scholen in de Nieuwe Veste te Breda met diverse vragen over ontwikkelingssamenwerking. Marianne kon als "joker" worden ingezet bij vragen over het particulier initiatief. Ook gemeenteraadsleden waren aanwezig. Jammer genoeg haalde het

De deelnemers van het OLV

OLV niet de eerste prijs. Toch mocht Marianne een cheque van € 100 meenemen. Het was een uitermate leuke en zinvolle bijeenkomst waar de scholieren erg enthousiast aan meededen.

Bezoek aan Kenia

Jammer genoeg kon de geplande reis van Roel en Marianne in het voorjaar vanwege de onveilige politieke situatie in Kenia niet doorgaan. Nu het in Kenia weer rustig is kan er weer gereisd worden. Er staat een verblijf van ongeveer vier en een halve week op het programma in de zomer. Sjaak te Hove, onze penningmeester, hoopt hen voor een week te vergezellen. Het zal een druk bezoek worden. Er valt veel te overleggen met onze partners John

Were en Solomon Nabie en met de overheid. Scholen moeten bezocht worden en er zijn een aantal projecten, gestart in november 2007, weer afgerond. Bijzonder aan dit bezoek is dat Roel en Marianne voor het eerst in hun nieuwe huis hopen te kunnen verblijven.

Rotaract Breda

Rotary kent landelijk diverse jongerenclubs, genaamd Rotaract. Zo is er ook een Bredase afdeling. Op 16 mei jl. hebben Roel en Marianne een cheque van hen in ontvangst mogen nemen van maar liefst € 1000. 's Avonds hebben Marianne en Roel een lezing gehouden bij hun clubavond. Het was een erg geanimeerde avond waar we allemaal veel plezier aan hebben beleefd. Mensen van Rotaract: van harte bedankt!

Engelse versie website

Na de nodige uurtjes vertaalwerk door René van Eijndhoven, maar ook de nodige uurtjes achter de computer van Roel en Lex v.d. Vliet is het zover: de engelse versie van de website is klaar. Dit betekent dat de mensen in Kenia en in Engeland, die nauw betrokken zijn bij het werk van onze stichting en van onze partner IcFEM, ook de website kunnen lezen. Hartelijk dank voor alle inspanningen!

Wilt U ook meelesen: www.harambeeholland.nl

Bastiaansen Modestad

In Bavel openden Geert en Henneke Bastiaansen hun geheel vernieuwde dames en herenmodezaak op 17 maart jl. Zij hadden al aangegeven om ter gelegenheid van de vernieuwing van de winkel extra aandacht te besteden aan onze stichting. Zo hebben zij informatie over onze stichting opgenomen in hun folder ter gelegenheid van de nieuwe winkel en bij de 4 open dagen die volgden heeft er een informatietafel naast de kassa gestaan waar veel mensen over onze activiteiten geïnformeerd konden worden. Ook bedachten zij ons met een gift! Henneke en Geert, van harte bedankt voor jullie betrokkenheid bij ons!

Kili4kids

Spanning en sensatie!

Kate van der Heijden en Eric Schoones zijn beiden eigenaar van fysiotherapiepraktijk Spine-Care in het centrum van Breda.

Zij waren in december 2007 op bezoek bij hun vrienden Claudia en Sander Hammer, die een lodge in Tanzania runnen aan de voet van de Kilimanjaro. De opbrengsten van deze lodge gaan gedeeltelijk naar een project van de ouders van Sander, waarbij gehandicapte kinderen een menswaardig bestaan geboden wordt. Het gaat om Stichting Sibusiso.

Deze 4 vrienden hebben het plan opgevat om met een aantal mensen de Kilimanjaro te gaan beklimmen als

sponsoractiviteit voor Stichting Sibusiso en voor Stichting Harambee. Een prachtig initiatief. Deze beklimming is gepland voor begin maart volgend jaar. Er is een voorlopige groep deelnemers gevormd die af en toe bijeen komt om voorbereidende afspraken te maken over de tocht en over de sponsoractiviteiten. Na rijp beraad hebben Roel en Marianne besloten mee te gaan in de hoop dat zij het fysiek aankunnen. De voorbereidingen zijn al in volle gang! Wij houden u de komende tijd via deze nieuwsbrief en de website graag op de hoogte van de ontwikkelingen van deze spannende sponsoractie.

Daar gaan we naartoe: 5896 meter hoog!

Stedelijk Gymnasium Breda

Jammer genoeg vielen onze spannende plannen met het Stedelijk Gymnasium in Breda in het water om deze zomer met een aantal leerlingen en leraren naar Kenia te gaan.

De onveilige situatie aan het begin van dit jaar gooid roet in het eten. We hopen van harte dat we op een later tijdstip toch een dergelijke trip kunnen ondernemen. Echter, men heeft op het Gym niet stil gezeten. Plannen zijn er weer volop om onze stichting te steunen.

Op 5 en 6 Juni worden er 2 zogenaamde "zonderdagen" georganiseerd, waarbij leerlingen zich verplichten om 24 uur niet te praten of te eten, gekoppeld aan sponsoractiviteiten op de Grote Markt in Breda.

Leerlinge Fleur Verbiest, voorzitter van de commissie voor het goede doel op school, en leraar Martijn van Vught hebben samen het initiatief genomen om in samenwerking met Rotary Clubs in West-Brabant een golfdag en aansluitend een diner te organiseren. Dit staat te gebeuren op vrijdag 10 oktober!

In januari 2008 staat er een schoolfeest met als thema Venetië op het programma met een actie voor de Stichting Harambee. Bruisende activiteiten waar we ons enorm gelukkig mee prijzen!

Deze uitgave kwam tot stand door de belangeloze medewerking van Drukkerij Salsedo en Smidswater.

drukkerij **Salsedo**

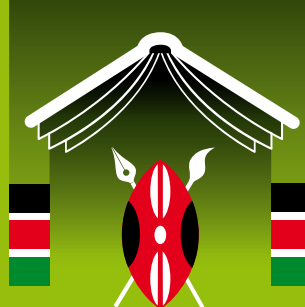
Zandbergweg 45, 4818 LJ Breda, T 076-5200210

F 076-5309005

Smidswater Breda/Den Haag

www.smidswater.nl

STICHTING

HARAMBEE

Doelstelling en werkwijze stichting

Stichting Harambee heeft tot doel het leveren van een bijdrage aan verhoging van de levensstandaard van de mensen in West-Kenia door een substantiële verbetering van de kwaliteit van de onderwijsmogelijkheden. Daarmee sluit zij aan bij de eerste drie Millenniumdoelen voor 2015:

- De armoede halveren en minder mensen honger;
- Alle kinderen naar school;
- Mannen en vrouwen gelijkwaardig.

De stichting werkt volgens een vastomlijnde werkwijze waarmee gewaarborgd wordt, dat gelden goed besteed worden en dat donoren goed geïnformeerd kunnen worden over het project. In Kenia werkt de stichting met twee partners die als toezichthouder de projecten volgen.

In principe is het ook de bedoeling dat de betrokken school zelf een eigen bijdrage levert aan het project om de betrokkenheid met het project zeker te stellen. Deze bijdrage kan bestaan uit geld naar draagkracht, uit werkzaamheden door leerlingen, leerkrachten of ouders en uit materialen zoals hout of bakstenen. Van de gelden die de stichting ontvangt, wordt meer dan 95% gebruikt voor het realiseren van projecten.

Algemene informatie

De Stichting Harambee is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Breda onder nummer 20102573 en is door de Belastingdienst officieel erkend als goed doel.

Kijk voor meer algemene gegevens van de Stichting Harambee op www.harambeeholland.nl

Bank: SNS Bank, rekening nummer 87.93.59.161. ten name van Stichting Harambee te Bavel.

E-mailadres: info@harambeeholland.nl

Comité van Aanbeveling:

- Peter van der Velden, Burgemeester van Breda
- Mr. Mukhisa Kituyi, vm. Minister van Handel en Industrie in Kenia.

op school begint 't